

Γνωμοδότηση για το ΜΝΗΜΕΙΟ ΦΩΤΟΣ

Κάθε καλλιτεχνικό έργο που υλοποιείται στο δημόσιο χώρο αποτελεί αφορμή για ένα διάλογο και αναστοχασμό για την ιδέα της τέχνης, και αυτά που η τέχνη μπορεί να εκφράσει σε σχέση με την κοινωνία και την ιστορία. Σημαντικό ρόλο σε αυτό διαδραματίζει το υλικό, διότι τα δημόσια έργα οφείλουν να αντέχουν στον χρόνο. Αυτό οδηγεί στην επιλογή υλικών που μπορούν να αντέξουν στην φθορά. Η επιλογή τέτοιων υλικών, ενώ αρχικά φαίνεται περιοριστική, μπορεί να καταλήξει να είναι απελευθερωτική όταν υλοποιείται με ένα δημιουργικό και αυθεντικά στοχαστικό τρόπο.

Το ΜΝΗΜΕΙΟ ΦΩΤΟΣ του γλύπτη Παναγιώτη Λαμπρινίδη αξιοποιεί στο μέγιστο το υλικό ως εκφραστικό μέσο. Ο Παναγιώτης Λαμπρινίδης είναι ένας γλύπτης της ύλης. Όπως φαίνεται μέσα από την μακρόχρονη πορεία του μέσα στον καλλιτεχνικό χώρο χρησιμοποιεί, οικειοποιείται και επαναδιαπραγματεύεται ποικίλα υλικά είτε από τα λεγόμενα παραδοσιακά είτε πιο σύγχρονα. Όλα αυτά τα υλικά όμως τα εννοιολογεί μέσα από μια αφήγηση που αναφέρεται στη διαχρονική ανθρώπινη περιπέτεια. Το ΜΝΗΜΕΙΟ ΦΩΤΟΣ αποτελεί συνέχεια αυτής της καλλιτεχνικής/ερευνητικής του δουλειάς, και ίσως την κορύφωσή της. Εκκινώντας από ένα ιστορικό γεγονός, την αποστολή του το κειμένου της Μεσσηνιακής Γερουσίας «Προειδοποιήσεις προς τας Ευρωπαϊκάς αυλάς» το 1821, αναπτύσσει ένα γλυπτικό στοχασμό με αυθεντικότητα και πρωτοτυπία. Η μνημειακή χρήση σύγχρονων και παραδοσιακών υλικών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Θα μπορούσε κανείς να αναφέρει τα δημόσια έργα του Richard Serra, τα αντίστοιχα του Claus Oldenberg, τις Ομπρέλες του Ζογγολόπουλου, τον Δρομέα του Βαρώτσου. Σπάνια όμως υπάρχει η συνθετική τους χρήση και, τουλάχιστον στην Ελλάδα, δεν υπάρχει άλλο τέτοιο καταγραμμένο παράδειγμα όπως αυτό που προτείνει το ΜΝΗΜΕΙΟ ΦΩΤΟΣ. Εδώ πρέπει να επισημανθεί ότι το φως στο ΜΝΗΜΕΙΟ ΦΩΤΟΣ χρησιμοποιείται ως υλικό και όχι συνοδευτικά στο έργο (για να το φωτίσει): εκτοξεύει την υλικότητα των γλυπτικών στοιχείων στο άπειρο του ουρανού. Το κείμενο διατρέχει όλο το έργο όχι μόνο με την κυριολεκτική παράθεση. Πρέπει εδώ να επισημανθεί, ως προς την χρήση του διάτρητου μετάλλου που φωτίζεται εσωτερικά έστω και έμμεσα, υπάρχει μια αναφορά σε μια σύγχρονη τάση που συναντάται σε διάφορες διακοσμητικές εφαρμογές, είτε σε επενδύσεις αρχιτεκτονικών κτιρίων είτε σε χρηστικά αντικείμενα. Πρόκειται στην πραγματικότητα για μία πλέον συχνά απαντώμενη τεχνική δυνατότητα που, αυτή καθαυτή, δεν μπορεί να διεκδικεί πρωτοτυπία. Ο Λαμπρινίδης ωστόσο δεν «αντιγράφει», αλλά μεταμορφώνει αυτήν την τεχνική δυνατότητα σε πρωτόφαντη εκφραστική λύση, ως εάν το φως εκκινεί από την καθημερινότητα και διαπραγματεύεται την διαχρονία.

Ο δημόσιος χώρος της Καλαμάτας θα έχει την δυνατότητα να φιλοξενήσει ένα γλυπτικό σύνολο μορφών που σχηματίζονται από πολυσήμαντες ύλες: διάφορα είδη μαρμάρων, μέταλλο, φως, Το ΜΝΗΜΕΙΟ ΦΩΤΟΣ εμπεριέχει τη δυναμική της πρωτοτυπίας που χαρακτηρίζει κάθε ουσιαστική συμβολή στην καλλιτεχνική δημιουργία.

Άγγελος Αντωνόπουλος
Καθηγητής
Κοσμήτορας
Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών